

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie VVD)

No. VR 25 33

Rijswijk, 16 september 2025

Corsa nummer: 25.065601

Schriftelijke vragen aan het college van B&W op grond van artikel 44 van het Reglement van orde voor de gemeenteraad van de gemeente Rijswijk 2025
Storm, stroomuitval, sabotage? Hoe weerbaar is Rijswijk?

Begin 2025 hebben de NCTV en het ministerie van Defensie gemeenten opgeroepen om de maatschappelijke weerbaarheid van de Nederlandse samenleving versneld te verhogen. De regering roept iedereen op om maatregelen te treffen voor situaties waarin we minimaal 72 uur op onszelf aangewezen zijn. Onze veiligheid en vrijheid zijn in tijden niet zo kwetsbaar geweest, niet enkel door gewapende conflicten, maar ook vanwege onvoorspelbaardere weersituaties, mogelijke ontwrichtingen vanwege stroomuitval of regelrechte sabotage. We moeten goed met elkaar nadenken hoe we de samenleving voorbereiden op zulke scenario's, zodat iedereen goed geïnformeerd keuzes kan maken en inwoners grip wordt gegeven bij onverwachte situaties.

Rijswijkers maken zich soms zorgen over dreigingen, onvoorspelbare situaties en weten niet altijd wat ze moeten doen als het misgaat. De gemeente kan een belangrijke rol spelen in het bieden van houvast aan Rijswijkers, zorgen dat de maatschappelijke weerbaarheid in onze gemeente wordt vergroot en het bewustzijn over mogelijke noodsituaties toeneemt.

Als Rijswijkse VVD willen wij weten hoe de gemeente werk maakt van het vergroten van onze maatschappelijke weerbaarheid. Welke stappen worden al gezet, wat kan er nog gebeuren en hoe kijkt het college naar deze ontwikkelingen. De Rijswijkse VVD gelooft in realistische voorbereiding. We willen meer zekerheid dat Rijswijk goed is voorbereid op nood- en crisissituaties.

Naar aanleiding hiervan heeft de Rijswijkse VVD de volgende vragen:

1. Op welke wijze werkt de gemeente aan het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid in Rijswijk?
2. Is het college het met ons eens dat de gemeente een belangrijke rol heeft bij het vergroten van het vertrouwen en de weerbaarheid van Rijswijkse inwoners en ondernemers?
3. Hoe stimuleert de gemeente Rijswijkers, in samenwerking met het Rijk, om voorbereid te zijn op noodsituaties, zoals het aanleggen van een noodpakket voor minimaal 72 uur? Zijn er plannen om dit te verbeteren?
4. Is de gemeente (en de noodhulpdiensten) zelf in staat om goed te kunnen blijven functioneren tijdens noodsituaties? Zijn er continuïteitsplannen en goed getrainde medewerkers/ambtenaren binnen de crisisorganisatie? Werkt de gemeente hier op dit moment aan? Worden deze plannen regelmatig geactualiseerd en getest om de effectiviteit te beoordelen?
5. Zijn er voorzieningen of plannen om in geval van langdurige uitval van infrastructuur noodvoorraden van water, voedsel en brandstof aan te leggen, zodat Rijswijk niet volledig afhankelijk is van externe hulp?
6. Hoe is de samenwerking binnen de Veiligheidsregio Haaglanden op dit vlak? Speelt de veiligheidsregio een rol bij de vergroting van onze maatschappelijke weerbaarheid en zo ja, op welke manier?
7. Waar kunnen Rijswijkers naartoe als er een ramp gebeurt? Zijn er (plannen voor) noodopvanglocaties, schuilplaatsen of andere crisisvoorzieningen in Rijswijk?
8. Is de gemeente bezig met het in kaart brengen van (maatschappelijke) locaties die kunnen dienen als steunpunt in het geval van een ramp of crisis? Denk hierbij aan sporthallen, bibliotheken, scholen etc.
9. Hoe waarborgt de gemeente dat Rijswijkers in nood- en crisissituaties snel en effectief worden geïnformeerd, ook als digitale netwerken uitvallen?

10. Welke afspraken zijn er met partners als Defensie en de Veiligheidsregio? Worden er gezamenlijke oefeningen gehouden voor verschillende scenario's?

Namens de Rijswijkse VVD,
Jordy Loof

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Op welke wijze werkt de gemeente aan het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid in Rijswijk?*

Op 6 december 2024 schreef het kabinet en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) alle burgemeesters aan over maatschappelijke weerbaarheid. Volgens de NCTV neemt de militaire en hybride dreiging voor Nederland toe, waarbij het denkbaar kan zijn dat Nederland als NAVO-lid betrokken raakt bij een gewapend conflict. Geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en de kwetsbaarheid van vitale voorzieningen vragen om versterking van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Gemeenten spelen hier een grote rol in samen met Veiligheidsregio's, Ministeries en andere instanties.

Het uitgangspunt is dat maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht een collegebrede opgave is. De weerbaarheidsopgave is complex en betreft niet alleen veiligheidsvraagstukken, maar vereist ook betrokkenheid van alle domeinen in de samenleving. Het uitvoeren van maatregelen vraagt niet alleen iets van de eigen gemeentelijke organisatie, maar ook van partners op lokaal en regionaal niveau. Dit zijn bijvoorbeeld de politie, welzijnsorganisaties, vervoersbedrijven, buurtverenigingen et cetera.

Op dit moment zijn nog geen directe en structurele middelen beschikbaar gesteld vanuit de rijksoverheid aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Daarom wordt er gewerkt aan een bestuurlijke opdracht voor de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in Rijswijk. Het doel van de opdracht is om lokale kaders te formuleren en structureel capaciteit en budget te organiseren om het project te waarborgen binnen de gemeente. Na de bestuurlijke opdracht zal aan de hand van de handreiking Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau een plan van aanpak opgesteld worden en uitgewerkt.

In het plan van aanpak worden concrete lokale en regionale maatregelen en acties uitgewerkt. Daarnaast neemt de gemeente Rijswijk deel aan een regionaal netwerk Maatschappelijke weerbaarheid binnen Haaglanden. Daarbij wordt actief de samenwerking binnen de regio gezocht en worden 'best practices' uitgewisseld. Ook volgen in het najaar landelijke publiekscampagnes waar de gemeente Rijswijk bij aansluit.

2. *Is het college het met ons eens dat de gemeente een belangrijke rol heeft bij het vergroten van het vertrouwen en de weerbaarheid van Rijswijkse inwoners en ondernemers?*

Ja. Op 6 december 2024 heeft de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) een brief aan alle burgemeesters verzonden, waarin de nadruk wordt gelegd op de rol en verantwoordelijkheid van gemeenten.

3. *Hoe stimuleert de gemeente Rijswijkers, in samenwerking met het Rijk, om voorbereid te zijn op noodsituaties, zoals het aanleggen van een noodpakket voor minimaal 72 uur? Zijn er plannen om dit te verbeteren?*

Het wordt steeds belangrijker om goed voorbereid te zijn op situaties van langdurige uitval, zoals dat van elektriciteit, drinkwater of internet. Dit vraagt actie van iedereen. Van de overheid, maar ook van inwoners, ondernemers en andere maatschappelijke partners. De gemeente Rijswijk neemt deel aan verschillende landelijke communicatiecampagnes om de bewustwording in

Rijswijk te vergroten. Zo zal in de week van de Veiligheid aandacht zijn voor maatschappelijke weerbaarheid. Ook is Rijswijk aangesloten bij een nieuwe landelijke publiekscampagne die in het najaar van start gaat.

Ook worden de mogelijkheden onderzocht om bij bestaande projecten zoals Bondgenoten aan te sluiten. Dit is een netwerk van verschillende gemeenschappen en belangengroepen die met elkaar en de gemeente aan tafel gaan om te bespreken wat er in de stad speelt. Ook bespreekt dit netwerk hoe de gemeente de stad voor iedereen veilig en leefbaar kan houden.

4. *Is de gemeente (en de noodhulpdiensten) zelf in staat om goed te kunnen blijven functioneren tijdens noodsituaties? Zijn er continuïteitsplannen en goed getrainde medewerkers/ambtenaren binnen de crisisorganisatie? Werkt de gemeente hier op dit moment aan? Worden deze plannen regelmatig geactualiseerd en getest om de effectiviteit te beoordelen?*

In de handreiking van de VNG Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau wordt de eigen continuïteit van de gemeente als belangrijkste pijler benoemd. Om de bedrijfscontinuïteit te borgen heeft de gemeente Rijswijk haar kritieke bedrijfsprocessen in kaart gebracht. Daarnaast wordt de gemeentelijke crisisorganisatie het gehele jaar door opgeleid, getraind en geoefend. In het najaar vindt een interne crisisoefening plaats, waarin de gemeentelijke crisisorganisatie zal oefenen met het scenario van langdurige stroomuitval. Tijdens deze oefening worden de continuïteitsplannen geëvalueerd en worden uiteenlopende scenario's en dilemma's besproken.

5. *Zijn er voorzieningen of plannen om in geval van langdurige uitval van infrastructuur noodvoorraden van water, voedsel en brandstof aan te leggen, zodat Rijswijk niet volledig afhankelijk is van externe hulp?*

Vitale voorzieningen, zoals drinkwater, voedsel en afvalvoorziening, staan ook verwerkt in de handreiking van de VNG. De gemeente Rijswijk heeft in 2018 al afspraken gemaakt met Dunea over het distribueren van nooddrinkwater. Deze afspraken zullen in het kader van maatschappelijke weerbaarheid geactualiseerd worden. Het distribueren van voedsel en brandstof wordt verder uitgewerkt aan de hand van de plannen voor noodsteunpunten.

6. *Hoe is de samenwerking binnen de Veiligheidsregio Haaglanden op dit vlak? Speelt de veiligheidsregio een rol bij de vergroting van onze maatschappelijke weerbaarheid en zo ja, op welke manier?*

De Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) is ook een samenwerkingspartner op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid. De VRH moet bijvoorbeeld de bedrijfscontinuïteit van de hulpdiensten en de meldkamer waarborgen. Daarnaast maakt de VRH afspraken vitale netwerkpartners zoals Dunea, Stedin en Hoogheemraadschap Delfland over hun bedrijfscontinuïteit.

Een van de wettelijke taken van de VRH is risicocommunicatie. Het verbeteren van de kennis, het vergroten van de bewustwording en het aanpassen van gedrag van inwoners in regio Haaglanden op specifieke veiligheidsthema's is één van de jaarplandoelen van de VRH. Op de website Haaglandenveilig.nl communiceert de VRH over actuele incidenten, maar ook om risico's te beperken. In samenspraak met de gemeenten in Haaglanden worden regionale campagnes ontwikkeld om bewustwording te creëren.

7. *Waar kunnen Rijswijkers naartoe als er een ramp gebeurt? Zijn er (plannen voor) noodopvanglocaties, schuilplaatsen of andere crisisvoorzieningen in Rijswijk?*

In geval van een ramp of crisis zijn er in Rijswijk plannen voor noodopvanglocaties. Deze locaties zijn binnen de organisatie bekend, maar worden niet vooraf openbaar gemaakt. Dat doen we

bewust, omdat niet iedere locatie in elke situatie geschikt of toegankelijk is. Afhankelijk van de aard van de ramp bepalen we welke plekken daadwerkelijk worden ingezet.

Wat wél openbaar bekend wordt gemaakt, zijn de noodsteunpunten. Dit zijn locaties waar inwoners tijdens een crisis terecht kunnen voor eerste informatie, hulp of ondersteuning. Wanneer noodsteunpunten ingericht zijn, worden deze via de officiële communicatiekanalen van de gemeente en de veiligheidsregio bekendgemaakt.

8. *Is de gemeente bezig met het in kaart brengen van (maatschappelijke) locaties die kunnen dienen als steunpunt in het geval van een ramp of crisis? Denk hierbij aan sporthallen, bibliotheken, scholen etc.*

Via de Voorjaarsnota heeft het kabinet € 10 miljoen in 2025, € 20 miljoen in 2026 en € 70 miljoen vanaf 2027 (structureel) vrijgemaakt, bestemd voor met name het inrichten van lokale en regionale noodsteunpunten en een publiekscampagne die zelfredzaamheid en samenredzaamheid moet bevorderen. Definitieve besluitvorming over de toedeling van deze middelen dient echter nog plaats te vinden. De VNG en het Veiligheidsberaad hebben het kabinet laten weten deze middelen als een startbudget te beschouwen: onvoldoende om de brede weerbaarheidsopgave te kunnen financieren, maar zeer welkom om een start te kunnen maken.

Op diverse plekken in Nederland worden in het najaar en in 2026 pilots gehouden om een basisniveau voor steunpunten te onderzoeken. De gemeente Rijswijk zal deze pilots nauwlettend in de gaten houden en op basis van deze bevindingen steunpunten inventariseren en organiseren.

9. *Hoe waarborgt de gemeente dat Rijswijkers in nood- en crisissituaties snel en effectief worden geïnformeerd, ook als digitale netwerken uitvallen?*

In het geval van nood- en crisissituaties communiceert de gemeente via de gemeentelijke website, sociale media of de (regionale) publieke omroep op radio en televisie. Als de stroom uitvalt en er geen internetverbinding meer mogelijk is, kan de regionale publieke omroep nog wel blijven uitzenden via de radio. Daarom wordt er geadviseerd om een radio (op batterijen) in huis of in je noodpakket te hebben.

Elke regio beschikt over een eigen rampenzender. Tijdens een noodsituatie word je via deze zender door de overheid geïnformeerd en op de hoogte gehouden. Voor Rijswijk is dit Radio West, te beluisteren op FM 93.0 MHz en via DAB+ op kanaal 5B.

10. *Welke afspraken zijn er met partners als Defensie en de Veiligheidsregio? Worden er gezamenlijke oefeningen gehouden voor verschillende scenario's?*

Afspraken zijn vastgelegd in regionale plannen en bestuurlijke netwerkkaarten, waarin rollen, verantwoordelijkheden en de onderlinge samenwerking zijn beschreven. Ook bestaan er afspraken over opschaling en ondersteuning vanuit Defensie. De gemeente, de VRH en de Defensie nemen gezamenlijk deel aan trainingen en oefeningen op uiteenlopende scenario's, zoals terrorisme, overstromingen etc.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin